

Lindring og livskvalitet til mennesker med demens

non-farmakologisk lindring

**Hvad er god
lindring ?**

**Hvad skal der til, for at det
lykkes ?**

Workshop 31.01.2012

Anne Knudsen akn@gentofte.dk

Tine Meyer tme@gentofte.dk

Ingelise Bøggild ibj@gentofte.dk

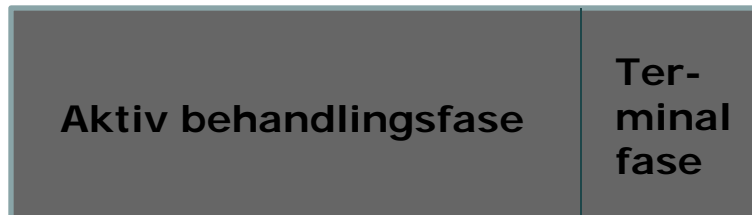

1. Hvad er god lindring ?

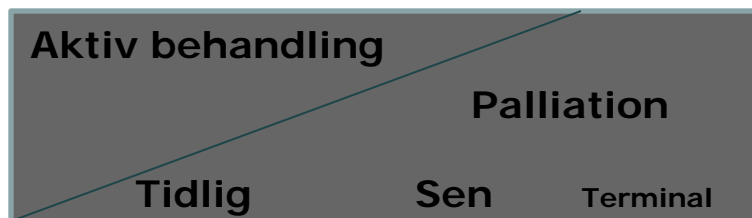
- **Sundhedsstyrelsen, december 2011**
Nye anbefalinger for den palliative indsats:
 - **Alle** med lindringsbehov – uanset diagnose
 - **Forløbstækning**
 - **Pårørende** inkluderes
- **IKAS, 2008**
- **DSAM 2004**
Klinisk Vejledning for Palliation i Primærsektoren
- **WHO's** definition af 'Palliative Care', 2002

Opfattelser af "Palliativ indsats"

- Svarer til **praksis** i hjemmesygeplejen
- Overvejende kræftptt.

- Svarer til **opgaven** på basisniveau
- Overvejende gamle mennesker med kroniske uhelbredelige sygdomme
- Hjemmeplejen
- Plejehjem, plejeboliger

Faser i uhelbredelige sygdomsforløb (kræft)

Fase	Varighed	Mål	Intervention
Tidlig palliativ fase	Måneder til år	Sygdomskontrol / livsforlængelse	Rehabilitering Samtale / information Initiere relevant støtte – også til pårørende
Sen palliativ fase	Uger til måneder	Lindring og et godt hverdagsliv	Ophør af livsforlængende behandling Samtale / information Relevant støtte og beh.
Terminalfase	Dage til uger	Lindring og gode øjeblikke	Behandling har udelukkende lindrende sigte Samtale / information Tilstedeværelse

Who's definition af 'Palliative Care'

omsat til fem indsatsområder:

Indhold

Livskvalitet

*Fysisk
velvære*

*Psykosocial
og åndelig
omsorg*

*Støtte til
pårørende*

*Tvær-
faglighed*

Livskvalitet

*Fysisk
velvære*

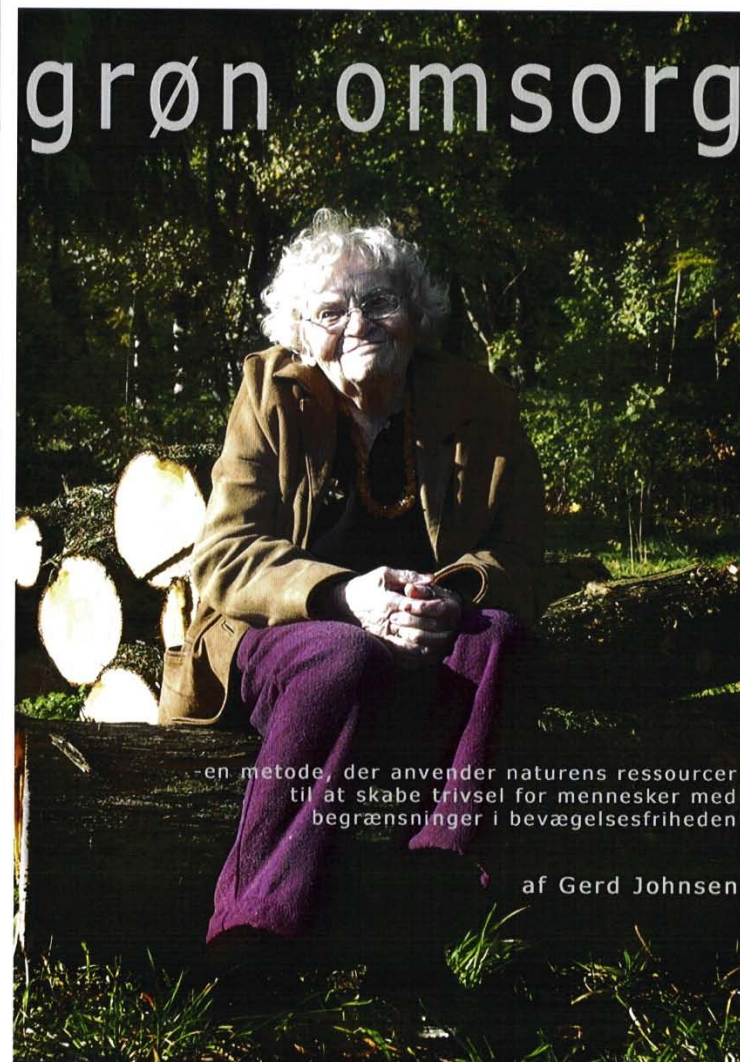
*Psykosocial
og åndelig
omsorg*

*Støtte til
pårørende*

*Tvær-
faglighed*

Tidlig palliativ fase

- **At mestre den forandrede livssituation**
- **At få hverdagslivet til at fungere**
- **At træffe beslutninger for fremtiden**
- **Samtalen**
 - **Psykosocial og åndelig omsorg**
 - **Livshistorien**
 - **”Værdighedsterapi”**

Livskvalitet

*Fysisk
velvære*

*Psykosocial
og åndelig
omsorg*

*Støtte til
pårørende*

*Tvær-
faglighed*

Sen palliativ fase

- **At skabe glæde, tryghed og velvære i et fuldstændigt forandret liv**
- **At kompensere for flere og flere funktionstab**
- **Kendskab til den enkelte borger**
- **Mestring af både kommunikative og praktiske færdigheder**

Livskvalitet

*Fysisk
velvære*

*Psykosocial
og åndelig
omsorg*

*Støtte til
pårørende*

*Tvær-
faglighed*

Den sidste

leyetid

- **Fysisk velvære** (ligge i sin seng og smile vs. sidde i en stol og sove)
- **Støtte til pårørende**
- **Rutiner / ritualer / muligheder**
"Ingen skal dø alene"
- **At kende borgeren**
sanseindtryk
kropspleje (håndelag)
nydelse
omgivelser
personer

GENTOFTE KOMMUNE

2.spørgsmål: Hvad skal der til, for at det lykkes?

Forløb

Opsporing

Etablering

Forløb

Afslutning

Opfølgning

Indhold

Livskvalitet

*Fysisk
velvære*

*Psykosocial
og åndelig
omsorg*

*Støtte til
pårørende*

*Tvær-
faglighed*

Metode

Faglig
vurdering

Borger og pår.
vurdering

God Klinisk
Praksis

Det aktuelt
mulige

Plan og
evaluering

Fysisk

velvære

Grundlæggende pleje:

- sansning - herunder oplevelse af årstider
- oplevelse af tid
- mulighed for at være ude eller inde
- personlig pleje
- påklædning
- tandbørstning
- hår/skæg pleje
- make-up, neglepleje
- fjernelse af uønsket hårvækst
- søvn og hvile
- mad og måltider
- lejring
- mobilisering
- meningsfuld beskæftigelse
- forebyggelse af forstoppelse
- mundpleje

GENTOFTE KOMMUNE

Symptomlindring:

- træthed
- motorisk uro
- indre uro
- angst
- fobier
- forvirring
- hukommelsestab
- rastløshed
- kvalme
- appetitløshed
- uhæmmet appetit
- vandladningsbesvær
- forstoppelse
- søvnløshed
- tørst
- mundtørhed
- synkebesvær
- hoste
- smerter

(Hvad skal der til, for at det lykkes?)

Uddannel

se

Kultur

Organisering, struktur og

ledelse

**Vurdering og
italesættelse af sigtet**

TENDENSER I TIDEN:

- aktivitet – "træn dig fri"
- sundhedsfremme - KRAM

**Relevant faglighed
uanset opholdssted**

Prioritering

Hjørnerne i workshoppen - dialog

Hvad skal der til for at det lykkes?

- **Kreativitet**
- **Fleksibilitet**
- **Mod**
- **Afprøve – og se, hvad der virker**

Eksempler på

- Lindring af uro og angst
- forskellige hjælpemidler
- Livshistorien
- Tidlig opsporing af ændringer
- Musik

